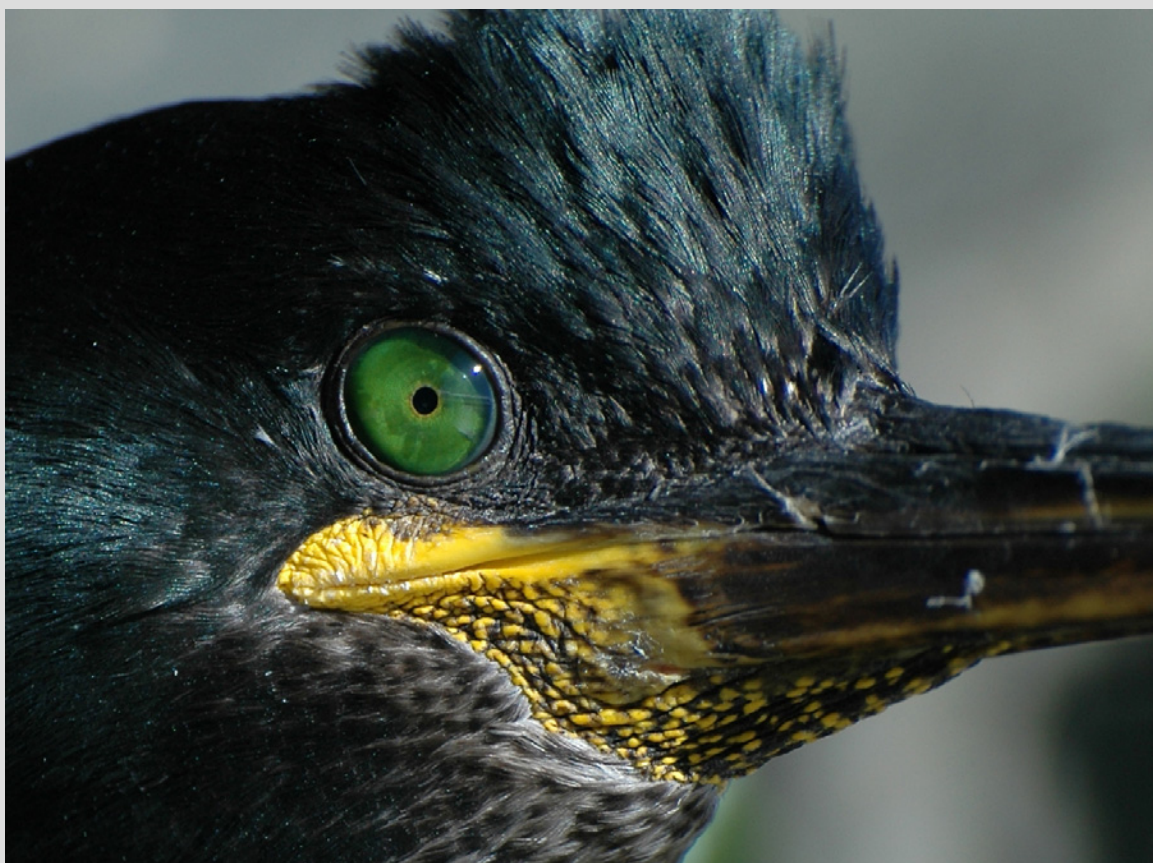

Sjøfugl i Norge 2010

Resultater fra **SEAPOP** programmet

Hekkesesongen 2010

Etter 2008, som var en av de dårligste hekkesesongene på mange år, er det registrert en gradvis bedring for sjøfugl på mange av nøkkellokalitetene i SEAPOP (**tabell 1**). I 2010 hadde alle artene i det sørlige Barentshavet et godt år med god hekkesuksess og stabile eller økende bestander i forhold til året før. Lenger sør fikk imidlertid de pelagiske artene som krykkje, lomvi og lunde, med få unntak enda en dårlig hekkesesong, mens problemer for de mer kystbundne artene var mest tydelige i Lofoten og Vesterålen.

Hekkesuksess

I det sørlige Barentshavet var 2010 et godt år for samtlige overvåkede arter øst for Nordkapp (**tabell 1a**). Det var mye lodde i havet, og lodde dominerte som byttedyr hos de fleste sjøfuglene på Bjørnøya og hos krykkje på Hornøya. For måkefuglene på Hornøya var hekkingen usedvanlig tidlig og for alle måkefuglene var ungeproduksjonen blant det høyeste som noen gang er registrert. Lomvi og polarlomvi hadde også god hekkesuksess i alle de undersøkte koloniene nord og øst i Barentshavet.

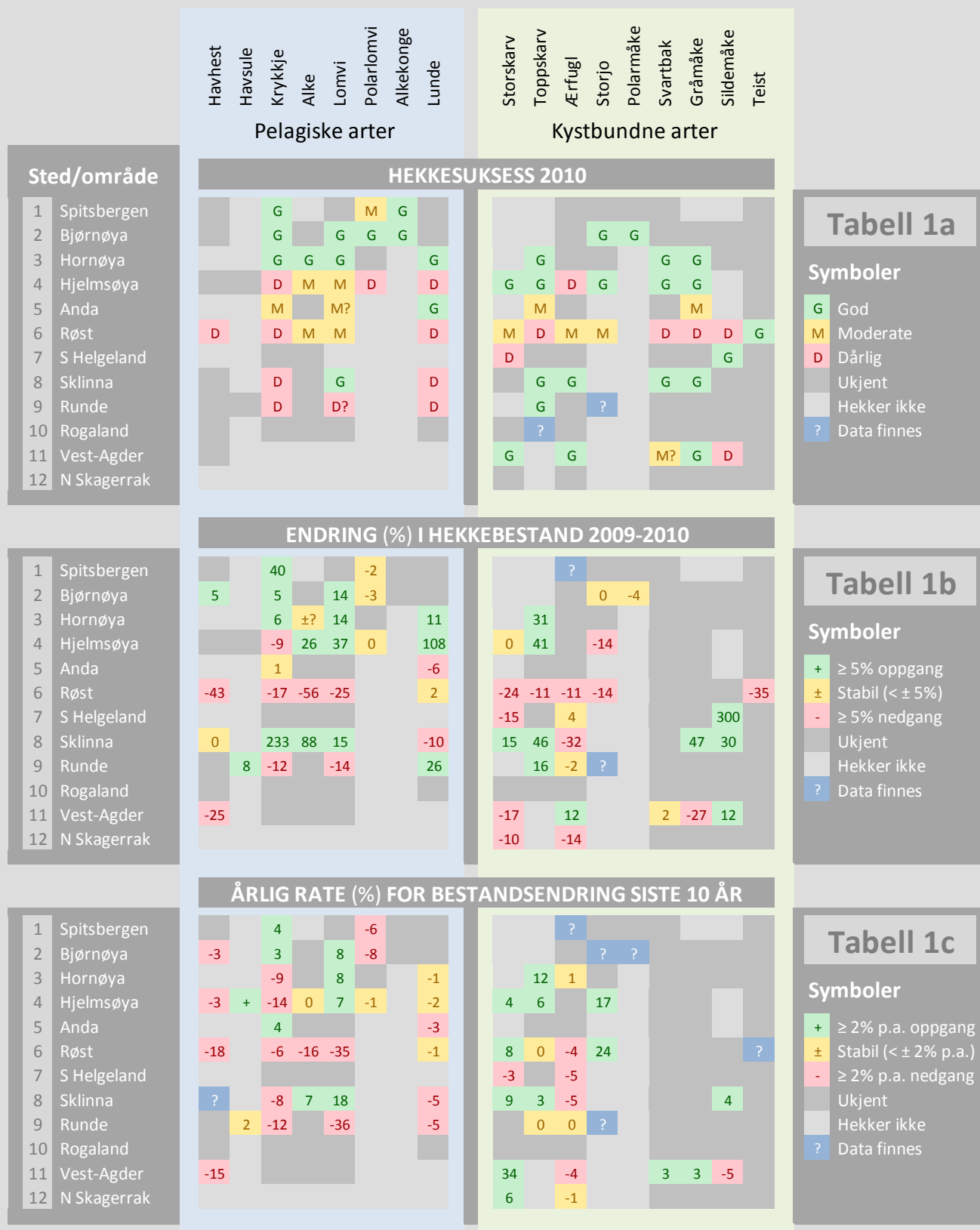
Vest og sør for Nordkapp, derimot, var bildet annerledes. Med unntak av lunde på Anda og lomvi på Sklinna, var hekkesuksessen til de pelagiske artene moderat eller dårlig. På Hjelmsøy maktet hverken lomvi eller polarlomvi produserte unger på åpne hyller (hvor de

knappt nok la egg), mens alke og lomvi som hekket i skjul hadde middels til god produksjon. Lundene på Hjelmsøy startet sesongen bra med rekordhøye antall av aktive reirhull, men ungeproduksjonen var lav, delvis pga. predasjon fra mink som også tok en del måkeunger. For både gråmåke og svartbak ble likevel hekkesuksessen vurdert som god.

På Anda var det en moderat produksjon for krykkje. Et eget overvåkningskamera avdekket at dette i noen grad skyldtes predasjon fra ravn, som systematisk tømte reirene for egg. De fleste øvrige artene klarte seg også bare måtelig bra. Kun lunde hadde en god sesong, takket være stabil tilgang til tobis (sil) som var hovedføden til ungene. I tillegg til sild og lysprikkfisk var tobis også hovednæring for krykkjene på Anda i 2010.

Veiling av voksen lunde © S.-H. Lorentsen

Tabell 1a

Symboler

- G God
- M Moderate
- D Dårlig
- Ukjent
- Hekker ikke
- ? Data finnes

Tabell 1b

Symboler

- + ≥ 5% oppgang
- ± Stabil (< ± 5%)
- ≥ 5% nedgang
- Ukjent
- Hekker ikke
- ? Data finnes

Tabell 1c

Symboler

- + ≥ 2% p.a. oppgang
- ± Stabil (< ± 2% p.a.)
- ≥ 2% p.a. nedgang
- Ukjent
- Hekker ikke
- ? Data finnes

I direkte motsetning til koloniene nord og øst i Barentshavet, var 2010 en av de dårligste sesongene noensinne registrert på Røst. Bare teist hadde en "normalt god" sesong. For fjerde året på rad maktet hverken krykkje eller lunde å få fram unger, og hekkesesongen var også

dårlig for de fleste kystbundne måkefugler og toppskarv. Som på Hjelmsøya klarte alke og lomvi som hekket i skjul å få fram en del unger, men igjen var det null produksjon av unger for de få lomviene som ennå hekker på åpne hyller.

Med unntak av lomvi på Sklinna, hadde de pelagiske artene på Sklinna og Runde meget dårlig hekkesuksess med null ungeproduksjon for både krykkje, lomvi og lunde på Runde, og dårlig produksjon for lunde på Sklinna. For de kystnære artene var imidlertid bildet langt bedre, med god produksjon for toppskarv, ærfugl, svartbak og gråmåke. Toppskarv og ærfugl gjorde også godt i Vest-Agder, men der hadde sildemåke og svartbak henholdsvis dårlig og moderat hekkesuksess.

Bestandsendringer

På grunn av den store tilbakegangen i bestandene gjennom mange år, er bl.a. lomvi, polarlomvi, lunde og krykkje oppført på den nye norske rødlista (se **tabell 2** lenger bak i heftet). Selv om bestanden i prøvelfeltene for lunde økte fra 2009 til 2010 på både Hornøya, Hjelmsøya (med en fordobling i antall aktive reirhull) og Runde (**tabell 1b**), er langtidstrenden i samtlige kolonier en tilbakegang på 1-5 % årlig (**tabell 1c**). Tilstanden for krykkje er enda verre, med en årlig nedgang i bestanden på 6-14 % de fleste steder. Bare på Bjørnøya og Spitsbergen er langtidstrenden lovende med en 3-4 % økning hvert år siden 2000.

Bestanden av lomvi økte på fire av de seks overvåkingslokalitetene fra 2009 til 2010, og i disse koloniene (Bjørnøya, Hornøya, Hjelmsøya og Sklinna) har veksten vært god det siste tiåret. Likevel er det fremdeles bare bestandene på Hornøya og Bjørnøya som kan betegnes som livskraftige, og den nasjonale bestanden er stadig svært lav i forhold til

det den var for 50-60 år siden. Det er derfor ingen grunn til å revidere artens rødlistestatus som kritisk truet. På Svalbard og Bjørnøya fortsetter polarlomvi å vise en urovekkende utvikling, med en svak tilbakegang siden 2009 og en signifikant tilbakegang på 6-8 % årlig siden årtusenskiftet.

Blant nøkkellokalitetene er situasjonen på Røst den som utpeker seg som mest bekymringsfull, med til dels kraftig tilbakegang i hekkebestanden for ni av ti arter fra 2009. Forhåpentligvis er noe av forklaringen at en økende andel voksne unnlater å hekke på grunn av dårlige miljøforhold, men dette kan ikke fastslås før forholdene bedres og artene igjen lykkes med hekkingen. Bare hos lunde var det små endringer i bestanden, trolig på grunn av rekruttering av den sterke ungeårsklassen produsert i 2006.

Til tross for en ganske stor tilbakegang 2009 i fire områder langs kysten, viser den norske storskarvbestanden en klar økning de siste 10 år. Dette er spesielt markant i Vest Agder (34 % årlig siden 2002) hvor den mer brakkvanns- og ferskvannsomorienterte underarten mellomskarv er under innvandring og i kraftig økning. Også bestanden av toppskarv øker, tilsynelatende mest i nord. Etter en mer enn 30 % tilbakegang mellom 2008 og 2009 var det igjen økning på Sklinna og Runde, noe som forsterker troen på at nedgangen de to foregående årene skyldtes dårlige miljøforhold, for eksempel næringssvikt tidlig i hekkesesongen, slik at mange par unnlot å hekke. På Røst var det derimot ingen tendens til bedring.

En annen art som viser bekymringsfulle tendenser er ærfugl. I flere regioner var bestandene mindre enn i 2009, og langtidstrendene viser en årlig tilbakegang på 4-5 % siden 2000 i fire områder og en stabil bestand i de to øvrige. Mens bestanden av gråmåke og svartbak synes å være stabil eller svakt

økende i Vest-Agder, ble det registrert en kraftig tilbakegang (på hhv. 34 og 20 %) for begge artene på Hornøya mellom 2008 og 2010. Kun en utvidet og langsiktig overvåkning vil gi oss et mer komplett bilde av statusen til disse artene langs kysten.

Figur 1

DMUs Partenavia P68 Observer ble brukt til å kartlegge overvintrende sjøfugl langs hele kysten fra svenskegrensen til Bodø i februar-mars 2009, 2010 og 2011.
(© Danmarks Miljøundersøgelser)

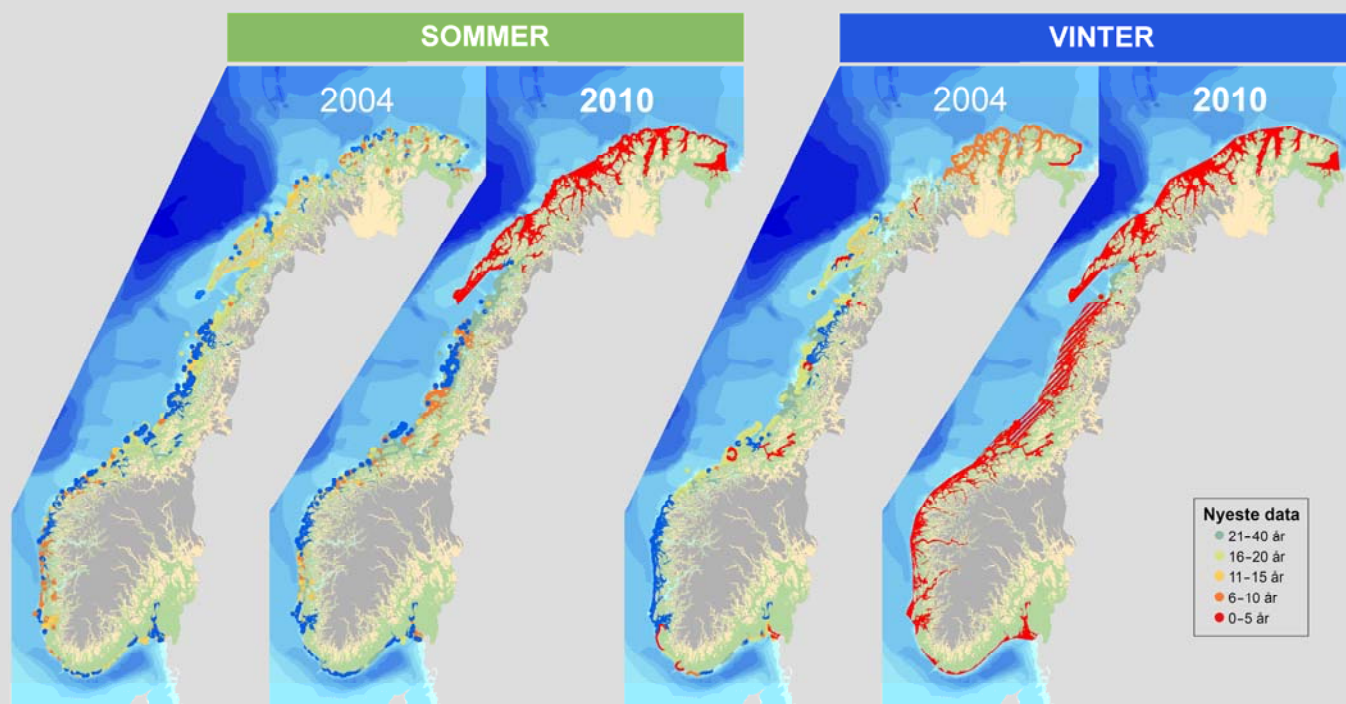
Kartlegging kyst

Ved opprettelsen av SEAPOP i 2005 ble det igangsatt en omfattende kartlegging av sjøfugl i Norge. Målet var å oppdatere kunnskapen om utbredelse av sjøfugl til ulike tider av året. Siste grundige kartlegging var i 1985-92, i forbindelse med myndighetenes konsekvensutredninger av petroleumsvirksomhet (AKUP), så datagrunnlaget var stort sett foreldet. Bare enkelte områder var nylig kartlagt, bl.a. Finnmarkskysten hvor bestandene ble talt fire ganger i 1998-99 i regi av Norsk Barentshavs Letesamarbeid (NoBaLes), og noen mindre områder hvor Fylkesmennenes miljøvernavdelinger eller Sysselmannen på Svalbard hadde forestått noe arbeid, deriblant i Troms og på Vest-Spitsbergen.

Fastlands-Norge

I SEAPOP ble først områdene fra Røst til Grense Jakobselv kartlagt (**figur 2**), siden dette også var viktig for arbeidet med forvaltningsplanen for området Lofoten – Barentshavet. Med unntak av de største koloniene, som ble taksert i 2007-09, ble hekkesesongen dekket i 2005-06 mens arbeidet med å telle mytende og overvintrende fugler startet i 2009. Vintertellingene i nord ble utført i mars.

I februar 2009 ble også vinterbestandene langs hele kysten fra svenskegrensen til Stavanger kartlagt ved hjelp av mannskap og fly (**figur 1**) innleid fra Danmarks Miljøundersøgelser (DMU). Denne kartleggingen fortsatte på samme måte nord til Smøla i februar 2010, og videre til

Figur 2

Alder på data for utbredelse av sjøfugl langs norskekysten ved starten av SEAPOPOP i 2005 og ved utgangen av 2010, for hekkesesongen (sommer) og vintersesongen (vinter). Blå områder var/er bare fragmentarisk dekket i siste femårsperiode, delvis i regi av andre institusjoner. Skraverte områder kartlegges i 2011. (Grafikk © G.H. Systad)

Bodø i februar-mars 2011 (skravert areal i **figur 2**). I 2011 vil det også bli foretatt en flytelling av sjøfugl i Finnmark i mytetiden tidlig på høsten.

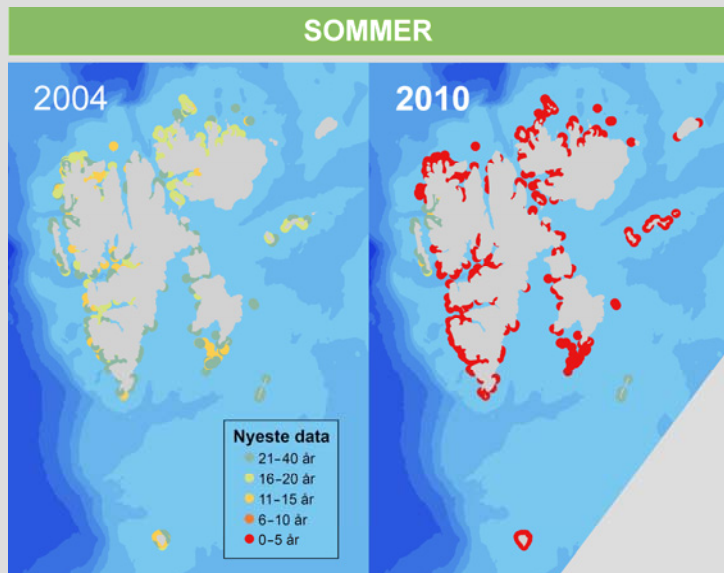
Arbeidet som gjenstår etter dette er nye tellinger av hekke- og mytebestandene fra Røst og sørover. Bortsett fra de lokalitetene som inngår i det nasjonale overvåkingsprogrammet og noen områder opptalt i hekkesesongen i annen regi de siste årene, er det ikke gjort noen samkjørt kartlegging over et kortere tidsrom. Månedene oktober til januar er dårligst dekket, og med enkelte unntak (bl.a. NoBaLes-tellingene i Finnmark) er datagrunnlaget for denne perioden fragmentarisk for stort sett hele landet.

Med bakgrunn i dataenes forventede gyldighetstid har SEAPOPOP definert

omløpstiden for kartlegging til ti år. Områdene som står for tur er derfor de som har fargene lys oransje til blågrønn i **figur 2**, og de som ennå ikke er kartlagt.

Svalbard

På Svalbard har SEAPOPOP prioritert å kartlegge hekkebestandene. Isfjorden og deler av Spitsbergens vestkyst, hvor det er størst aktivitet av skipsfart, fiskeri og turisme sommerstid, ble kartlagt først. I Sommerbestandene på Bjørnøya ble kartlagt i 2006, og senere har en prioritert områdene øst på Svalbard som tradisjonelt har vært lite tilgjengelige på grunn av sjøis. Global oppvarming og redusert sjøisutbredelse sommerstid har endret dette og medført økt aktivitet, særlig knyttet til turisme og forskning.

Figur 3

Alder på data for utbredelse av sjøfugl på Svalbard i hekkesesongen ved starten av SEAPOP i 2005 og ved utgangen av 2010 (Grafikk © Norsk Polarinstitut)

Fra forvaltningshold har det derfor vært et sterkt ønske om at SEAPOP skulle prioritere kartlegging i øst. Etter 2010 gjenstår kun Kongsfjorden, Krossfjorden, Hopen og Prins Karls Forland (**figur 3**), hvorav Forlandet skal kartlegges i 2011.

Høstbestandene (inkl. mytebestandene) ble kartlagt i 2010 med samme metode som på fastlandet, dvs. fra et tomotors propellfly. Svalbard har store lokale bestander av mytende andefugl, i tillegg til trekkende bestander fra Øst-Grønland og Russland (spesielt Franz Josef Land). Høstkartleggingen i 2010 omfattet store deler av Spitsbergen, Barentsøya og Edgeøya, men arbeid i Hinlopenstretet, på Nordaustlandet og på Kong Karls Land ble forhindret av dårlig flyvær. De gjenstående områdene vil bli kartlagt høsten 2011. Nordenskiöldkysten inngår i den regulære vinterovervåkingen, ellers er vinter- og vårbestandene foreløpig ikke kartlagt. Disse vil bli prioritert når sommer- og høstkartleggingen er fullført.

Lomvi © T. Anker-Nilssen

SEAPOP i åpent hav: Resultater av samarbeid på økosystemtoktene

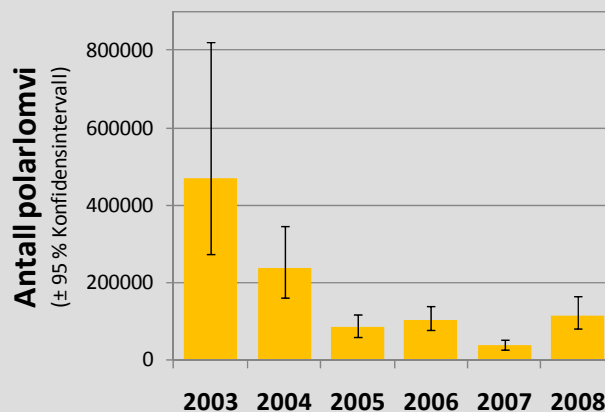
Siden 2005 har SEAPOP deltatt på Havforskningsinstituttets økosystemtokt i Barentshavet i september og kartlagt utbredelsen av sjøfugl parallelt med data på andre økosystemkomponenter, fra planteplankton til torsk, sel og hval. Ikke bare avdekker dette sjøfuglenes utbredelse i et svært viktig havområde, men det gir en unik mulighet til å forstå sjøfuglenes rolle i det marine systemet.

I september samler store mengder torsk, sjøfugl, sel og hval seg i det nordlige Barentshavet for å spise av årets produksjon. Om vinteren er disse områdene dekket av sjøis, men når isen smelter utover sommeren skjer en rask oppblomstring av planteplankton og senere dyreplankton. Når isen har nådd sitt minimum og sjøfuglene er ferdig med hekkingen, drar store antall krykkje, polarlomvi og alkekonge til områdene øst for Svalbard. Lenger sør overlapper utbredelsen til lunde og lomvi med fiskeyngel og ungsild. Fiskeyngel som

føres inn i Barentshavet med den norske kyststrømmen er nok en god forklaring på det høye antallet lunde sørvest i Barentshavet på sensommeren.

På denne tiden er Barentshavet et svært strukturert økosystem hvor ulike arter okkuperer ulike nisjer. Det er et bredt tilbud av mat fra ørsmå hoppekreps, større krepsdyr som krill og amfipoder, ulike fiskeyngel, lodde, polartorsk, sil (tobis) og ungsild. De ulike sjøfuglartene har ulike preferanser, og oppholder seg naturlig nok i områder hvor deres viktigste byttedyr er mest tallrike. Systemet er forutsigbart, selv om det er store variasjoner fra år til år (**figur 4**) i takt med endringer i utbredelse og mengde av de viktigste byttedyrene.

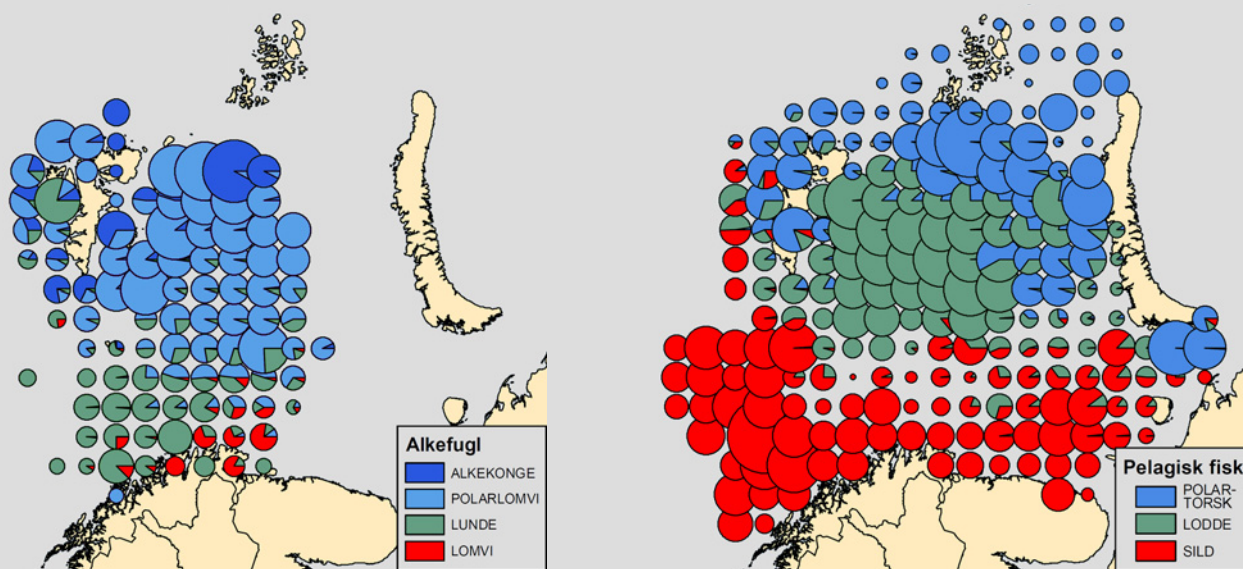
Ungsild, lodde og polartorsk påvirker økosystemet på mange måter og er, interessant nok, både byttedyr og konkurrenter for sjøfugl, torsk og hval på

Figur 4

Estimert antall polarlomvi i den vestlige delen av Barentshavet i september. Tilsvarende variasjon er også påvist for de fleste artene og skyldtes trolig at stadig flere fugler har trukket ut av Barentshavet tidlig på høsten. (Grafikk © P. Fauchald)

sensommeren (**figur 5**). Store bestander av lodde og sild kan redusere mengden av dyreplankton betraktelig, og vil ikke være fordelaktig for sjøfugl som primært lever av dyreplankton, f.eks. alkekonge. For andre arter, som lett skifter diett fra dyreplankton til pelagisk fisk, vil derimot slike endringer ikke ha så stor betydning.

Figur 5

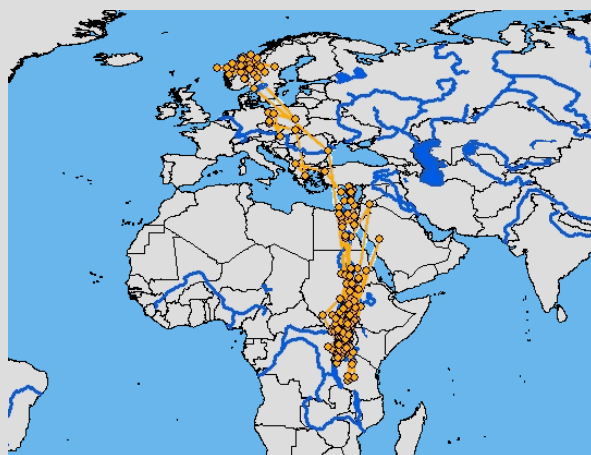
Gjennomsnittlig fordeling av alkefugl i den vestre delen av Barentshavet i september 2005-2009, i forhold til fordelingen av pelagisk fisk i Barentshavet til samme tid. Sirklenes areal er proporsjonalt med roten av det totale antall individer. (Grafikk © P. Fauchald)

Logging av sjøfuglers forflytninger

Utviklingen av små dataloggere har revolusjonert vår mulighet til å registrere sjøfuglers bevegelser. SEAPOP bruker nå lysloggere for å spore ulike arter gjennom vinteren, og loggere utstyrt med GPS for å studere deres adferd på næringssøk i hekketiden; her illustrert med resultater fra ferske studier på Helgelandskysten.

Sildemåke fra Horsvær

Den opprinnelige sildemåken i Nord-Norge (underart *fuscus*) er truet av utryddelse. Fuglenes vinterområder har vært ukjent, men det er antatt at de gjør som sine frender i Østersjøen og drar til Øst- og Sentral-Afrika. Ringmerking har imidlertid gitt et forvirrende bilde med flest gjenfunn i Vest-Europa og Nordvest-Afrika. I 2009 ble åtte voksne sildemåker på Horsvær påsatt lysloggere, og fem av dem ble fanget på nytt i 2010. Alle trakk mot Øst-Afrika og fire oppholdt seg mest omkring Victoriasjøen (**figur 6**).

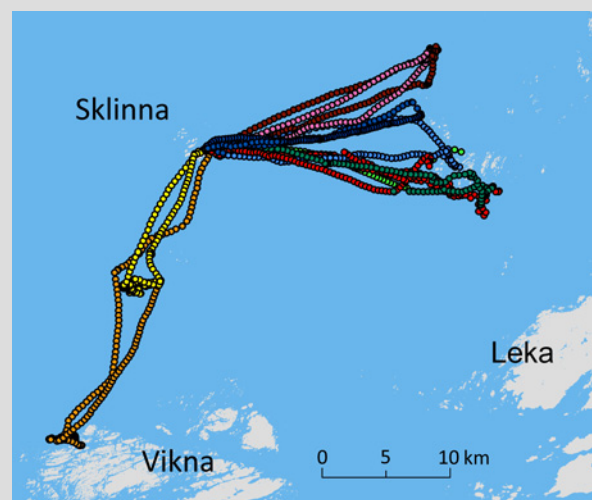

Figur 6
Trekkbevegelser til fem voksne sildemåker fra Horsvær, Sør-Helgeland. (Grafikk © J.O. Bustnes)

At nordlig sildemåke i stor grad omstiller seg til å leve i et limnisk miljø utenom hekketiden er ganske unikt. Våre andre stormåker overvintrer vanligvis på kysten av Vest-Europa.

Toppskarv fra Sklinna

Med 2700 par er Sklinna landets største toppskarvkoloni. I 2010 ble GPS-loggere festet til stjertfjærene på 10 hekkende individer for å kartlegge hvor de søkte næring i ungeperioden. Loggerne stod på i ett døgn og lagret posisjon hvert 10. sekund. De fleste fuglene hadde foretatt ett næringssøk, mens noen få hadde rukket to turer. Overraskende nok søkte ingen mat over det gruntvannsplatået Sklinna ligger på (**figur 7**). Åtte fugler dro opptil 26 km mot øst og beitet i grunne områder nordvest for Leka. To fløy mot sør; den ene helt til Vikna mens den andre stoppet i et gruntvannsområde omtrent halvveis dit. Flyge hastighet til/fra beiteområdene var ca 60 km/t. Trolig søkte fuglene 1-gruppe sei, som er tett knyttet til tareskog og var skarvenes dominerende byttedyr sommeren 2010.

Figur 7
Turer for næringssøk til ti hekkende toppskarv fra Sklinna i 2010. (Grafikk © S.-H. Lorentsen)

SEAPOP og Norsk rødliste for arter 2010

Artsdatabanken har oppført 21 arter sjøfugl som truet på den nye rødlista, hvorav 13 på fastlandet, åtte på Svalbard og fire begge steder (**tabell 2**). Sjøfugl er klart den artsgruppen som sliter mest, og mange av artene viser kraftig tilbakegang i norske områder. Av samme grunn er havhest, fiskemåke og alke nye på lista, havhest også pga. liten bestand. Samtidig er rødlistestatus oppgradert for flere andre arter, og på fastlandet regnes nå alle alkefuglene som truet. Aller mest alvorlig er situasjonen for lomvi, som er *kritisk truet* på fastlandet og *sårbar* på Svalbard, mens krykkje på fastlandet og alke og sabinemåke på Svalbard er *sterkt truet*. Ytterligere åtte arter regnes som *sårbare* (seks på fastlandet og to på Svalbard) mens de øvrige er listet som *nær truet*. Stellerand og gulnebbblom hekker ikke i Norge men er oppført av hensyn til bestandene som overvintrer i Nord-Norge.

For flere av våre sjøfugler har situasjonen aldri vært mer alvorlig, og dette er en av få artsgrupper hvor vurderingene baserer seg på grundig dokumentasjon. Den er skaffet gjennom kontinuerlig overvåking på fastlandet og Svalbard siden 1980-tallet, og intensivert innsats gjennom SEAPOP. Ti av artene på den nye rødlista overvåkes på nøkkellokalitetene i SEAPOP. Dette sikrer god kunnskap om bestandsutvikling og vil fremskaffe det nødvendige grunnlaget for å identifisere de viktigste påvirkningsfaktorene og mulige forvaltningstiltak.

Tabell 2. Status til de mest typiske sjøfuglene oppført på *Norsk rødliste for arter 2010*. Grått angir at arten ikke hekker i landsdelen, grønt at den ikke er rødlistet på Svalbard. Arter angitt i blått gjelder overvintrende bestand.

Art	Fastlandet	Svalbard
Stellerand	Sårbar	
Svartand	Nær truet	
Sjømurre	Nær truet	
Storlom	Nær truet	
Gulnebbblom	Nær truet	
Havhest	Nær truet	
Stormsval	Nær truet	
Tyvjo	Nær truet	
Fjelljo		Sårbar
Ismåke		Sårbar
Sabinemåke		Sterkt truet
Krykkje	Sterkt truet	Nær truet
Hetemåke	Nær truet	
Fiskemåke	Nær truet	
Polarmåke		Nær truet
Makrellterne	Sårbar	
Lomvi	Kritisk truet	Sårbar
Polarlomvi	Sårbar	Nær truet
Alke	Sårbar	Sterkt truet
Teist	Sårbar	
Lunde	Sårbar	

SEAPOP godt (re)presentert på 1st World Seabird Conference

Den første verdenskongressen for sjøfugl ble avholdt i Victoria, Canada, i september 2010 og ble et faglig høydepunkt dette året. I fire dager var 950 deltakere fra 40 nasjoner samlet for å sette sjøfugl på dagsordenen og fokusere på globale problemstillinger knyttet til denne diverse artsgruppen. SEAPOP var sterkt representert med sju deltakere fra faggruppen og to fra styringsgruppen, og ble flagget med eget foredrag og poster. Totalt sju foredrag og fire poster var knyttet til prosjekter i SEAPOP, og dekket tema fra effekter av klimaendringer til miljøgifter. Inntrykket etter kongressen er at Norge nyter stor internasjonal anerkjennelse for hva vi har fått til med SEAPOP-programmet, og det ventes med spenning på publisering av resultatene. Som "Platinum sponsor" støttet SEAPOP kongressen med US\$ 10 000.

SEAPOP Nøkkelfinfo

Økonomi

SEAPOP-programmet gjennomføres med økonomiske tilskudd fra offentlige myndigheter og oljeindustrien. Tildelingene over statsbudsjettet går fra Miljøverndepartementet (MD) og Olje- og energidepartementet, og kanaliseres via Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Norges Forskningsråd til de utøvende institusjonene: Norsk institutt for naturforskning (NINA), Norsk Polarinstitutt (NP) og Tromsø Museum Universitetsmuseet (TMU).

Styringsgruppe

MD har oppnevnt en styringsgruppe for programmet som ledes av DN. For tiden er følgende institusjoner representert:

- ✂ Direktoratet for naturforvaltning
- ✂ Oljedirektoratet
- ✂ Oljeindustriens landsforening
- ✂ Kystverket
- ✂ Sjøfartsdirektoratet
- ✂ Havforskningsinstituttet

Havforskningsinstituttet har status som observatør og rådgiver i styringsgruppen, det samme gjelder NINA og NP som deltar for de utøvende institusjonene.

Samarbeid

SEAPOP samarbeider mer eller mindre formalisert med en lang rekke andre aktører. Nasjonale institusjoner som bidrar til arbeidet omfatter blant annet:

- ✂ Fylkesmannsetaten
- ✂ Havforskningsinstituttet
- ✂ Kystvakten
- ✂ Kystverket
- ✂ Norsk Ornitologisk Forening
- ✂ Statens naturoppsyn
- ✂ Sysselmannen på Svalbard

I tillegg kommer et stort antall enkeltpersoner både i inn- og utland, ingen nevnt ingen glemt...

Publikasjoner og SEAPOP Web

SEAPOP produserer en lang rekke skriftlige produkter. Rapportene kan du laste ned vederlagsfritt i pdf-format fra programmets nettsted www.seapop.no. Denne weben er et åpent hav av informasjon om og resultater fra de mange prosjektene i programmet. Følg nyhetssakene, sjekk de løpende oppdaterte litteraturlistene eller prøv en av våre innsynsløsninger til de sentrale databasene programmet bygger opp.

Takk

Vi imøteser videreføringen av det gode samarbeidet SEAPOP har etablert, og takker herved samtlige medvirkende for den velvillige innsatsen i 2010!

Kontakt

Programkoordinator

Tycho Anker-Nilssen, tycho@nina.no
NINA, Postboks 5685 Sluppen, 7485 Trondheim

Ass. programkoordinator

Hallvard Strøm, hallvard@npolar.no
NP, Framsenteret, 9037 Tromsø

Styringsgruppe

Brit Veie-Rosvoll, brit.veie-rosvoll@dirnat.no
DN, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Hvorfor SEAPOP?

Sjøfugl er våre mest synlige havdyr og en høyt verdsatt naturressurs i et levende kyst- og havmiljø. Deres evne til å utnytte elementene er fascinerende og bidrar til å forklare hvorfor sjøfugl fremdeles har stor nytteverdi. Selv om moderne handel og teknologi har redusert sjøfuglenes betydning som mat og veivisere til og fra fiskefeltene, dokumenteres stadig oftere at de er både tidlige, følsomme og kostnadseffektive indikatorer på viktige endringer i havmiljøet. Derfor kan økologisk kunnskap om sjøfugl være samfunnsnyttig informasjon som vil tjene en helhetlig og bærekraftig forvaltning av våre marine økosystemer.

Norge har flere sjøfugler enn de fleste land og dermed et særlig internasjonalt forvaltningsansvar. Tolv av våre nær 60 regulære sjøfuglarter opptrer med minst 25 % av sin bestand i våre områder. Seks har sin hovedtyngde her. Med 21 arter på den norske rødlista er utfordringen enda større. Antallet øker, og tre er nå regnet som sterkt eller kritisk truet.

SEAPOP er et nasjonalt program som styrker og samordner oppbyggingen av kunnskap om sjøfugl i norske farvann: Bestandene kartlegges i et rullerende system og deres utvikling og demografi overvåkes på et nettverk av lokaliteter. Parallelt med dette utføres studier som belyser deres økologiske rolle ytterligere. Programmet har spesiell fokus på å avdekke og forklare endringer for de arter, bestander og områder som antas å være mest sårbare for ytre påvirkninger.

Krykkjer © S. Descamps

Slik kunnskap er en forutsetning for å kunne identifisere og iverksette forebyggende og avbøtende tiltak.

Tilrettelegging og formidling av kunnskap tillegges også betydelig vekt i SEAPOP. De fleste innsamlede data og resultater operasjonaliseres og gjøres tilgjengelig via programmets eget nettsted www.seapop.no. Der kan du også lese om hvordan arbeidet foregår, laste ned de mer detaljerte resultatrapportene og hente frem referanser til publikasjoner som er basert på data fra programmet.

Redaksjon og layout: T. Anker-Nilssen

© SEAPOP 2011